

vilde være udenfor, og det var med Hensyn dertil, at han mente, at Kjøbenhavns Befæstning var i saa høi Grad af Vigtighed. Ved saaledes at nævne, at vi burde hævde vor Neutralitet, tilspøiede den høitærede Minister, at det jo var af Vigtighed, at vi selv hævdede denne Neutralitet, men i det Samme tilspøiede han, at det kunde vi dog ikke gjøre i Længden, men vi maatte stole paa, at Andre vilde komme os til Hjælp. Det forekommer mig imidlertid, at naar det overhovedet er umuligt, at vi i Længden kunne ved vore egne Kræfter hævde vor Neutralitet, og naar vi ere nødsagede til at paakalbe en anden Magts Hjælp, naar en anden Magt skal komme os til Undsætning baade med Flaade og Tropper, saa ere vi ude af Neutraliteten, saa er det Maal, vi have tilsigtet, fuldstændigt mislykket. Kun det vil da være Tilfældet, at vor Allierede er bleven os paatvingen ved den Nødvendighed, som saaledes har paaliggert os til at paakalbe fremmed Hjælp. Den høitærede Minister spurgte, hvorledes det vel vilde være gaaet os, hvis Frankrig i 1870 havde i Begyndelsen haft Held med sig, og hvis det derefter havde villet tvinge os til at gaa ud af vor Neutralitet, som vi ønskede at bevare, tvinge os til at slutte os til Frankrig imod Lydsland. Det forekommer mig, at den høitærede Minister ved at fremsætte dette Tankeexperiment indlød sig paa noget vel vilkaarlige Forudsætninger. Det staar for mig, som om Frankrig i 1870 aldrig vilde have tænkt paa at sende den Expedition og den Flaade, som det sendte til Østersøen, hvis det ikke havde staaet i den Tro — ganske vist uden nogen Grund fra vor Side, men støttet til de tidligere historiske Begivenheder — at vi frivillig og gjerne vilde slutte os til Frankrig som Allieret, og jeg har megen Tvivl om, at det, hvis det enten havde vidst Bæstid isorveien eller senere havde faaet det at vide, skulde ønske at have til Modstander ikke blot Lydsland, men ogsaa Danmark, selv om denne Modstander paa Grund af, at der ikke var nogen Befæstning i Kjøbenhavn, vilde have været let at overvinde. Fra en anden Side er det blevet anført, at det vilde være i høi Grad sandsynligt, at England i en Krig med Rusland vilde støtte sig Herredømmet i Øresund ved at bemægtige sig Kjøbenhavn; men hvis England anser dette for nødvendigt, hvem kan da tro, at det skulde ville lade sig afholde derfra ved en endog temmelig stærk Befæstning om Kjøbenhavn, at det vilde stole paa, at vi, dersom Rusland ikke vilde lade os i No, vilde modsætte os dets Angreb? Under et Sammenstød mellem England og Rusland er der jo saa Berøringspunkter eller saa at sige slet intet saadant, der kan benyttes til en Landkrig, og det er derfor en Selvsjælse, at England maatte koncentrere sine uhyre Kræfter paa de Punkter, hvor det fandt det nødvendigt at forstyre Ruslands

Planer, og hvor det mente at kunne foruvollige dette Land, og da er det for mig aldeles ikke tvivlsomt, at hvis England virkelig vil det, saa vil det sandelig ikke lade sig afholde fra dette Foretagende ved Kjøbenhavns Befæstning, og det vilde ganske sikkert, selv om jeg tænker mig denne Befæstning meget udstrakt og alvorlig forsvaret, opnaa sin Hensigt. Men saa spørger jeg fremdeles — jeg skal ikke afgjøre det, men jeg spørger — om det dog ikke skulde være muligt, at der var større Udbytte til, at England vilde lade os i No og vilde finde det uundværdigt at besætte Sjælland og Kjøbenhavn, hvis Kjøbenhavn ikke er besættet, end hvis det er Tilfældet. Endnu maa jeg tillade mig en Bemærkning, som er foranlediget ved Diskussionen her i Salen. Det er nemlig forekommet mig at fremgaa af disse Diskussioner, at trods den tilsyneladende Enighed, som der er mellem vore Militære om de Forsvarsforanstaltninger, vi bør foretage, har der dog røbet sig her under Diskussionen en afvigende Mening, som det synes mig fuldstændig maa undergrave det Grundlag, hvorpaa den hele Forsvarsplan hviler. Jeg siger til Ytringer, der ere fremkomne fra den ærede 6te Landsdelsforsamling for Kjøbenhavn (Blom). Han bemærkede, at Sylland og Fyn ere saa store og væsentlige Dele af Landet, at vi ikke tør udsætte os for, at disse Landsdele blive besatte af en Fjende paa lang Tid, uden at yde en meget betydelig Modstand derimod, en saa stor Modstand, som vi overhovedet ere istand til at yde. I Henseende til Retningen af denne Udtalelse sympathiserer jeg ganske med den høitærede Rigsdagsmand, men det forekommer mig dog, at det ikke lader sig benegte, at det, dengang man lagde denne Plan om at befæste Kjøbenhavn, blev fra først af forudsat, at det, dersom dette Forsvar af Kjøbenhavn skulde blive til Alvor, vilde være nødvendigt at samle saa at sige hele Landets Troppstyrke i Kjøbenhavn, at naar det ikke kunde ske, vilde det være unyttigt at tænke paa en saadan Befæstning. Altsaa, som Følge deraf maatte man finde sig i at blotte Sylland for Tropper. Nu er det ganske vist, at den høitærede Minister i sit Foredrag har, som det er blevet bemærket under Diskussionen, ment dog noget at kunne modificere denne oprindelige Betragtning paa Grund af den almindelige Opinion, som der i Landsdelene Best for Storebælt antages at være derimod. Men det er dog kun mindre Modifikationer, som den høitærede Minister har bragt i Forslag; saavidt jeg kan skimme, har han dog paa ingen Maade forladt den oprindelige Grundtanke. Dersom det skal ske, som synes mig at være Konsekvensen af, hvad det ærede 6te Medlem for Kjøbenhavn udtalte, ja, saa kan jeg ikke se rettere, end at hele Grundlaget for den nuværende Befæstningsplan falder med det Samme. Endelig maa jeg endnu tillade mig en almindelig Bemærkning angaaende hele denne Sags